

Stručno usavršavanje članova HKIŠDT u 2022. godini

Naziv predavanja: **Značaj kvalitetnog sjemena u očuvanju genofonda šumskog drveća i obnovi šuma**

Strukovno područje: **Opće šumarstvo**

Oblik izvođenja: **Predavanje**

Sažetak predavanja:

Šumsko sjeme predstavlja značajan čimbenik u očuvanju genofonda i proizvodnji šumskog reprodukcijskog materijala za obnovu šuma. Promjene u šumskim ekosustavima inducirane klimatskim promjenama i antropogenim utjecajima narušavaju prirodnu obnovu šuma i dinamiku plodonošenja različitih vrsta šumskog drveća. Iz tog se razloga osobita pozornost mora posvetiti proizvodnji kvalitetnog sjemena, koje je prilagođeno stanišnim uvjetima (adaptirano) i koje je dobrih genetičkih, fizioloških i fizičkih osobina. Na kvalitetu sjemena utječu mnogi čimbenici (klimatske prilike tijekom oplodnje, razvoja i dozrijevanja sjemena, vrijeme i način sakupljanja, dorada, manipulacija sa sjemenom, način skladištenja) koji svojim sinergističkim djelovanjem mogu povećati ili umanjiti njegovu kvalitetu. Proizvodnja kvalitetnog sjemena je vrlo zahtjevna te se u svim fazama proizvodnje traži veliko znanje, umješnost i pažnja. U svrhu očuvanja genofonda kao i povećanja ekonomske vrijednosti šuma uporaba adaptiranog i genetski kvalitetnijeg sjemena iz kategorija 'selekcioniran', 'kvalificiran' ili 'testiran' bit će sve značajnija. Budući su klimatske promjene sve prisutnije i ostavljaju sve vidljivije tragove potreban je novi pristup u obnovi i gospodarenju šumama, a iznalaženje novih saznanja o šumskom reprodukcijskom materijalu koji je adaptiran na stanišne uvjete predstavlja velik izazov u šumarstvu. Stoga je potrebno intenzivirati osnivanje pokusa provenijencija i testova potomstva koji će imati dvojaku funkciju: služiti će za prikupljanje i dopunu saznanja o adaptabilnosti i služiti će u svrhu očuvanja genofonda metodom 'ex situ'. Kvaliteta sjemena uključuje genetske, fiziološke i fizičke osobine sjemena kao što su: genetska čistoća, analitička čistoća, klijavost, vitalitet, sadržaj vlage u sjemenu, masa 1000 sjemenaka, te zdravstveno stanje sjemena. Poznavanje kvalitete sjemena služi korisnicima kao smjernica tijekom proizvodnje, trgovine i skladištenja šumskog reprodukcijskog materijala kako bi se postigla veća uspješnost i učinkovitost. Način uzimanja uzoraka i metode ispitivanja pojedinih svojstava kvalitete propisani su međunarodnim pravilima (ISTA Rules) te nacionalnim zakonodavstvom (Zakon o ŠRM - NN 75/2009, Pravilnik o načinu utvrđivanja kvalitete sjemena svojti šumskog drveća - NN 147/2011).

U predavanju će biti predstavljene najvažnije postavke vezano uz navedenu problematiku.

Predavač:

Dr. sc. Marija Gradečki-Poštenjak

Kontakt osoba:

Marija Gradečki-Poštenjak

Hrvatski šumarski institut

Zavod uzgajanje šuma

mob: +385 98 326 669

e-mail: marijaq@sumins.hr

Termini i načini izvođenja predavanja: Cijelu godinu, prema dogovoru